

VÝROČNÁ SPRÁVA O ČINNOSTI SNAS za rok 2011

Bratislava 30. apríl 2012

Schválil: Ing. Jozef Obernauer
riaditeľ

Názov organizácie:

Slovenská národná akreditačná služba (SNAS)

Sídlo:

Karloveská 63
840 00 Bratislava 4

Kontakt:

Tel.: +421 2 65 41 29 63

Fax: +421 2 65 42 13 65

E-mail: snas@snas.gov.sk

Web: www.snas.sk, www.snas.eu

Obsah

1	Identifikácia organizácie SNAS	4
2	Právne postavenie, pôsobnosť a orgány SNAS	5
2.1	Právne postavenie a pôsobnosť SNAS	5
2.2	Orgány SNAS.....	6
2.3	Slovenská akreditačná rada.....	6
2.4	Organizačná štruktúra SNAS	8
3	Hlavné úlohy SNAS v roku 2011	9
4	Výkony akreditačných služieb.....	9
4.1	Akreditácia laboratórií a organizátorov skúšok spôsobilosti a plnenie autorizačných / notifikačných požiadaviek spojených s činnosťou laboratórií	12
4.2	Akreditácia certifikačných orgánov	13
4.3	Akreditácia inšpekčných orgánov	14
4.4	Akreditácia overovateľov a atestátorov	14
5	Inšpekcie a overovanie dodržiavania zásad správnej laboratórnej praxe.....	15
6	Prijaté žiadosti o akreditačné služby SNAS.....	17
7	Osvedčenia o akreditácii SNAS a o dodržiavaní zásad SLP.....	18
8	Medzinárodná spolupráca SNAS.....	20
8.1	Súčasná pozícia SNAS v medzinárodnom kontexte a jeho medzinárodné aktivity v r. 2011	20
8.2	Prehľady účasti na podujatiach v zahraničí	20
8.3	Prehľad zahraničných návštev SNAS	22
9	Vzdelávacie a školiace aktivity SNAS	22
9.1	Školenia posudzovateľov SNAS	22
9.2	Interné školenia zamestnancov SNAS.....	23
10	Systém manažérstva kvality SNAS	24
10.1	Dokumentácia SNAS	24
10.2	Interné audity	24
10.3	Sťažnosti	24
11	Komunikačné aktivity SNAS	25
11.1	Prehľad prednáškovej činnosti zamestnancov SNAS.....	25
11.2	Svetový deň akreditácie - 9. jún 2011	27
11.3	Semináre SNAS	28
11.4	Poskytovanie informácií podľa zákona č. 211/2000 Z. z.	28
12	Hospodárenie SNAS.....	28
13	Externé audity.....	29
13.1	Evaluácia EA.....	29
13.2	Kontrola nad správou registratúry.....	29
13.3	ÚNMS SR.....	29
14	Celkové zhodnotenie roku 2011 a výhľad na najbližšie roky	30
14.1	Celkové hodnotenie roku 2011	30
14.2	Výhľad na rok 2012	30
14.3	Strednodobý výhľad	31
15	Zoznam použitých skratiek.....	33

1 Identifikácia organizácie SNAS

Názov organizácie:	Slovenská národná akreditačná služba (SNAS)
Logo:	
Sídlo organizácie:	Slovenská národná akreditačná služba Karloveská 63 840 00 Bratislava 4
Kontakt:	tel. 02 / 65 41 29 63 fax: 02 / 65 42 13 65 e-mail: snas@snas.gov.sk www.snas.sk , www.snas.eu
Typ organizácie:	verejnoprávna inštitúcia
Zriadenie:	zriadená zákonom č. 505/2009 Z. z. o akreditácii orgánov posudzovania zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Riaditeľ:	Ing. Jozef Obernauer
Členovia vedenia:	
námestník riaditeľa a manažér kvality	Ing. Dagmar Bočanová
vedúci odboru akreditácie laboratórií	Ing. Tibor Czocher, MPH
poverená vedúca sekcie certifikačných orgánov, inšpekčných orgánov a overovateľov	Ing. Renáta Kuťková
vedúci odboru správnej laboratórnej praxe	RNDr. Zdeno Mahrla, CSc.
Ostatní vedúci pracovníci:	
vedúca sekcie skúšobných laboratórií	Ing. Alena Štefanovičová
vedúca sekcie kalibračných laboratórií	Ing. Mária Bažantová
vedúca sekcie zdravotníckych, veterinárnych a environmentálnych laboratórií	RNDr. Katarína Juríková, CSc.
vedúci sekcie inšpekčných orgánov	Ing. Marián Linder
vedúca sekcie certifikačných orgánov	Ing. Renáta Kuťková
poverená vedúca sekcie overovateľov	Ing. Gabriela Kopínová
vedúca sekcie správnej laboratórnej praxe	Ing. Kvetoslava Forišeková
poverená vedúca oddelenia ekonomicko-personálneho	Zdena Miklovičová
vedúca referátu informatiky a štatistiky	Ing. Dagmar Miklisová

2 Právne postavenie, pôsobnosť a orgány SNAS

2.1 Právne postavenie a pôsobnosť SNAS

Slovenská národná akreditačná služba (SNAS) vykonáva akreditáciu na Slovensku od roku 1994. Akreditačnú činnosť vykonávala najprv ako štátna príspevková organizácia. Prijatím zákona č. 505/2009 Z. z. o akreditácii orgánov posudzovania zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov práva a povinnosti SNAS, štátnej príspevkovej organizácie, prešli k 1.1.2010 na SNAS, verejnoprávnu inštitúciu, zriadenú týmto zákonom.

SNAS je právnickou osobou so sídlom v Bratislave. V zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh, sa SNAS stala súčasne jediným vnútroštátnym akreditačným orgánom v SR, ktorý vykonáva akreditáciu orgánov posudzovania zhody ako činnosť orgánu verejnej moci uznaným vládou SR.

Pôsobnosť SNAS je určená § 9 zákona č. 505/2009 Z. z., v zmysle ktorého Slovenská národná akreditačná služba

- a) poskytuje akreditačné služby,
- b) rozhoduje o udelení akreditácie, zrušení akreditácie, zmene akreditácie, pozastavení akreditácie, zrušení pozastavenia akreditácie, rozšírení alebo zúžení oblasti akreditácie, rozšírení alebo zúžení rozsahu akreditácie a o reakreditácii,
- c) vykonáva dohľad nad plnením požiadaviek ustanovených zákonom a akreditačných požiadaviek akreditovanou osobou,
- d) určuje kritériá na výber, vymenovanie, školenie a monitoring členov posudzovacej skupiny a hodnotiacej komisie a odborníkov,
- e) určuje výšku platieb za poskytnuté akreditačné služby a spôsob ich výpočtu a tieto informácie zverejňuje na svojej internetovej stránke,
- f) poskytuje informácie a odborné stanoviská v oblasti akreditácie orgánov posudzovania zhody na základe žiadosti,
- g) organizuje kurzy, školenia a vzdelávanie pre členov posudzovacej skupiny a hodnotiacej komisie v oblasti akreditácie orgánov posudzovania zhody a pre inšpektorov v oblasti dodržiavania zásad správnej laboratórnej praxe podľa osobitných predpisov (viď písm. k),
- h) zabezpečuje organizačne rokovania Slovenskej akreditačnej rady,
- i) zabezpečuje výmenu skúseností medzi akreditovanými osobami,
- j) vykonáva u akreditovaných osôb prieskum súvisiaci s činnosťou akreditačného orgánu,
- k) vykonáva inšpekciu a overovanie testovacích pracovísk v oblasti dodržiavania zásad správnej laboratórnej praxe podľa osobitných predpisov – zákona č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon) a nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 320/2010 Z. z., ktorým sa upravujú činnosti testovacích pracovísk a činnosti inšpektorov vykonávajúcich inšpekcie, audit a overovanie dodržiavania zásad správnej laboratórnej praxe,
- l) zverejňuje na svojej internetovej stránke vzory žiadostí a informácie o vydaných rozhodnutiach o udelení akreditácie, rozhodnutiach o pozastavení akreditácie a rozhodnutiach o zrušení akreditácie,
- m) zastupuje Slovenskú republiku v medzinárodných organizáciách združujúcich akreditačné orgány v oblasti akreditácie orgánov posudzovania zhody,
- n) plní požiadavky podľa osobitného predpisu – čl. 3 až 12 nariadenia (ES) č. 765/2008.

Poslaním SNAS, ako jediného národne i medzinárodne uznaného akreditačného orgánu v SR, je vykonávať akreditáciu orgánov posudzovania zhody predovšetkým v Slovenskej republike, plne v zhode s princípmi a kritériami medzinárodnej akreditácie, t.j. podľa medzinárodných noriem, dokumentov globálnych a regionálnych medzinárodných organizácií ILAC, IAF a EA, a to tak, aby osvedčenia o akreditácii vydané SNAS-om, boli medzinárodne akceptované a uznávané.

SNAS zároveň plní povinnosti, ktoré pre Slovenskú republiku vyplývajú z jej členstva v Organizácii pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj (OECD), a to v oblasti správnej laboratórnej praxe (SLP). SNAS posudzuje súlad postupov a práce testovacích pracovísk pri vykonávaní neklinických štúdií zdravotnej a environmentálnej bezpečnosti látok so zásadami OECD pre správnu laboratórnu prax

ENV/MC/CHEM (98)17 a so smernicami 2004/9/ES a 2004/10/ES Európskeho parlamentu a Rady, ktoré boli transponované do slovenskej legislatívy zákonom č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon) a nariadením vlády č. 320/2010 Z. z., ktorým sa upravujú činnosti testovacích pracovísk a činnosti inšpektorov vykonávajúcich inšpekcie, audity a overovanie dodržiavania zásad správnej laboratórnej praxe.

2.2 Orgány SNAS

Orgánmi Slovenskej národnej akreditačnej služby podľa § 10 zákona č. 505/2009 Z. z. sú:

- a) riaditeľ,
- b) dozorná rada.

Riaditeľ

Riaditeľ je štatutárnym orgánom Slovenskej národnej akreditačnej služby, ktorý riadi jej činnosť a koná v jej mene. V čase jeho neprítomnosti ho zastupuje ním poverený zástupca. Riaditeľa SNAS vymenúva a odvoláva predseda ÚNMS SR.

Od novembra 2007 vo funkcii riaditeľa SNAS pôsobí Ing. Jozef Obernauer.

Dozorná rada

Dozorná rada je dozorným a kontrolným orgánom Slovenskej národnej akreditačnej služby. Pôsobnosť dozornej rady je definovaná v § 14 ods. 2 zákona č. 505/2009 Z. z.

Dozorná rada má piatich členov. Jeden člen dozornej rady je zástupcom Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky, jeden člen je zástupcom ÚNMS SR, jeden člen je zástupcom Slovenskej národnej akreditačnej služby a dvaja členovia dozornej rady sú zástupcami Slovenskej akreditačnej rady (SAR). Členov dozornej rady vymenúva a odvoláva predseda ÚNMS SR na návrh orgánu, ktorý zastupujú.

Funkciu predsedu dozornej rady vykonávala v roku 2011 Ing. Emília Boďová. Podpredsedníčkou bola Ing. Jaroslava Gazdíková. V priebehu roka 2011 nastali v zložení členov dozornej rady nasledovné zmeny: vo februári bola z dozornej rady odvolaná Mgr. Daniela Burajová, zástupkyňa ÚNMS SR, ktorú nahradil Ing. Marek Hargaš do júla 2011. V júli bola za zástupcu ÚNMS SR vymenovaná JUDr. Petronela Lešková.

Zloženie Dozornej rady k 31. 12. 2011 bolo nasledovné:

Boďová Emília, Ing. – zástupca SAR
Gazdíková Jaroslava, Ing. – zástupca MH SR
Jusková Eva, Ing. – zástupca SAR
Lešková Petronela, JUDr. – zástupca ÚNMS SR
Miklisová Dagmar, Ing. – zástupca SNAS

Rokovania dozornej rady sa uskutočnili v dňoch 8.3., 27.4., 20.6. a 15.11.2011.

2.3 Slovenská akreditačná rada

Slovenská akreditačná rada je poradný orgán riaditeľa v zmysle § 18 zákona č. 505/2009 Z. z. Vykonáva činnosti podľa čl. 4 ods. 11 nariadenia (ES) č. 765/2008. Úlohou SAR je dohliadať na činnosť SNAS, aby bola zabezpečená nestrannosť a objektivita jej výkonov a koncepcie sa podieľať na vývoji a zachovávaní princípov a hlavných politík akreditačného systému v Slovenskej republike. SAR pri svojej činnosti uplatňuje princíp nezávislosti, nestrannosti a transparentnosti v zmysle dokumentov príslušných medzinárodných organizácií združujúcich akreditačné orgány. SAR aktívne napomáha k uznaniu SNAS na národnej úrovni a na medzinárodnej úrovni.

Členmi SAR sú delegovaní zástupcovia národných regulátorov, všetkých kategórií združení, akreditovaných orgánov a iných zainteresovaných strán majúcich oprávnený záujem na akreditácii v SR. Členov SAR vymenúva riaditeľ SNAS. Zastúpenie jednotlivých zainteresovaných strán v SAR musí byť vyvážené.

Funkciu predsedu SAR vykonával v roku 2011 JUDr. Ing. Pavel Kopál a funkciu podpredsedu Ing. Karol Mikula.

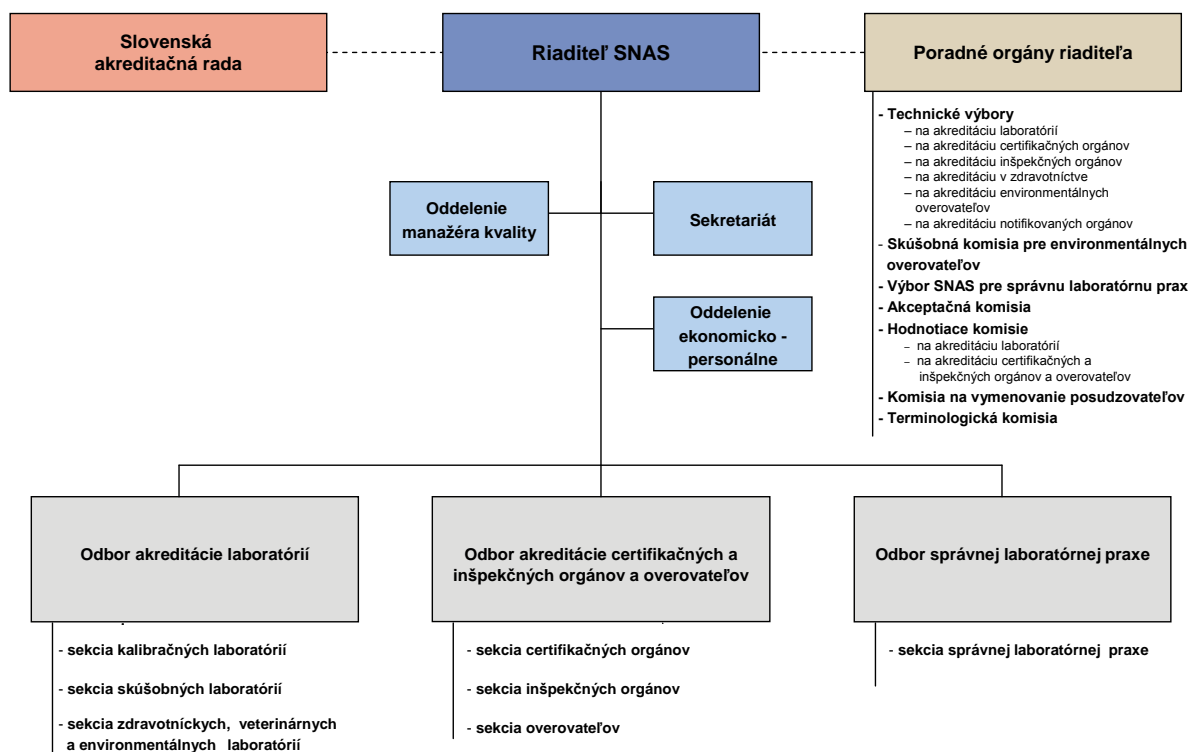
SAR zasadala dňa 7. decembra 2011. Na rokovaní SAR bol schválený návrh na vymenovanie Ing. Karola Mikulu, podpredsedu SAR, za zástupcu SAR do Dozornej rady, namiesto Ing. Emílie Boďovej, ktorá ukončila svoju funkciu člena SAR aj člena Dozornej rady. SAR na rokovaní prijala uznesenia, ktorých priebežné plnenie zabezpečuje riaditeľ SNAS.

Zloženie SAR k 31. 12. 2011 bolo nasledovné:

P. č.	Priezvisko, meno, titul	Organizácia
1.	Barbarič Martin, Ing.	Národný inšpektorát práce
2.	Brieda Peter, Ing.	Ministerstvo životného prostredia SR
3.	Bzovská Katarína, Ing.	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR
4.	Filo Radovan, Ing.	Kalibračné združenie SR
5.	Halaj Martin, doc. Ing., PhD.	Slovenský metrologický ústav
6.	Haščík Ján, Ing.	Ministerstvo pôdohospodárstva SR
7.	Holická Mária, RNDr.	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR
8.	Hübnerová Dagmar, Ing.	Ministerstvo vnútra SR
9.	Jusková Eva, Ing.	Asociácia súkromných laboratórií pre oblasť životného prostredia
10.	Klamo Peter, Ing.	Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení Slovenskej republiky
11.	Kopál Pavel, JUDr. Ing. – <i>predseda SAR</i>	Slovenská obchodná a priemyselná komora
12.	Korček Tomáš, JUDr.	Technický skúšobný ústav Piešťany, š.p.
13.	Kubo Slavomír, RNDr.	Úrad pre obrannú štandardizáciu, kodifikáciu a štátne overovanie kvality
14.	Mikloši Mario, MUDr., PhD.	Ministerstvo zdravotníctva SR
15.	Mikula Karol, Ing. – <i>podpredseda SAR</i>	Výskumný ústav vodného hospodárstva
16.	Mišutka Peter, Ing.	Technický a skúšobný ústav stavebný, n. o.
17.	Novotný Jaroslav, RNDr., CSc.	Ministerstvo hospodárstva SR
18.	Ondriaš Miroslav, MVDr.	Štátna veterinárna a potravinová správa SR
19.	Palenčár Rudolf, prof. Ing. PhD.	Asociácia metrologov Slovenska
20.	Pullmann Rudolf, prof. MUDr. RNDr., PhD.	Slovenská lekárska komora
21.	Steinlová Kvetoslava, Bc.	Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR
22.	Šesták Jozef, Ing., CSc.	Zväz priemyselných výskumných a vývojových organizácií
23.	Šesták Milan, Ing.	Slovenská spoločnosť pre kvalitu
24.	Šimko Gabriel, MUDr., MPH	Úrad verejného zdravotníctva SR
25.	Tyšler Milan, doc. Ing., CSc.	Slovenská akadémia vied
26.	Vladár Marek, Ing.	Úrad pre verejné obstarávanie
27.	Vlašičová Erika, Ing., PhD.	Slovenský hydrometeorologický ústav

2.4 Organizačná štruktúra SNAS

Organizačná schéma SNAS platná k 31.12.2011:

Evidenčný počet zamestnancov k 31. decembru 2011 bol 40. Priemerný prepočítaný evidenčný počet zamestnancov v roku 2011 bol 38,21. Jedna zamestnankyňa na rodičovskej dovolenke je mimo evidenčný stav.

V priebehu roka boli prijatí do pracovného pomeru dvaja zamestnanci, jeden posilnil odbor akreditácie laboratórií a jeden odbor akreditácie certifikačných orgánov, inšpekčných orgánov a environmentálnych overovateľov, jednému zamestnancovi skončil pracovný pomer uplynutím dohodnutej doby.

Počet interných pracovníkov SNAS k 31.12.2011 a ich vzdelanostná štruktúra je uvedená v tabuľke.

Vzdelanostná štruktúra pracovníkov SNAS	Počet pracovníkov k 31.12.2011
Stredoškolské vzdelanie	7
Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa	26
Vysokoškolské vzdelanie III. stupňa	7
S P O L U	40

V roku 2011 bolo v SNAS evidovaných celkovo 554 posudzovateľov a expertov SNAS a inšpektorov SLP. Z vedúcich posudzovateľov bolo 14 interných a 23 externých, vedúci inšpektori boli 2 interní a 7 externí.

3 Hlavné úlohy SNAS v roku 2011

Rok 2011 bol pre pracovníkov SNAS veľmi náročný, keďže sa už všetky činnosti realizovali v súlade so:

- zákonom č. 505/2009 Z. z. o akreditácii orgánov posudzovania zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh.

Realizovali sa v konkrétnej praxi opatrenia zo záverov evaluácie SNAS v roku 2010 a pripravovali sa všetky potrebné dokumenty na evaluáciu v oblasti akreditácie certifikačných orgánov, ktorá sa zrealizovala predčasne oproti pôvodnému plánu už v mesiaci jún – od 13.6.2011. Výsledky evaluácie boli pozitívne a oficiálne prezentované na zasadnutí EA MAC v októbri 2011 v Bratislave. Z uvedeného dôvodu SNAS musel zrušiť konanie Aktívu SNAS 2011, nakoľko tento bol plánovaný a pripravovaný v Banskej Bystrici na 9. – 10.6.2011.

Hlavnou úlohou SNAS počas celého roka bolo poskytovanie akreditačných služieb v zmysle plánu činnosti SNAS na rok 2011 v oblasti výkonu plánovaných dohľadov, reakreditácií, nových akreditácií, mimoriadnych dohľadov, ako aj ostatných požiadaviek domácich a zahraničných subjektov. Akreditačné aktivity, pri ktorých z dôvodu náročnosti prác boli posunuté termíny posudzovania, sa ku koncu roka takmer všetky postupne dopracovali. Aktívne sa pokračovalo v spolupráci s národnými regulátormi v oblasti akreditácie orgánov posudzovania zhody pre účely notifikácie a to spoločnými posudzovaniami za účasti zástupcov z ÚNMS SR, MŽP SR, MZ SR a MO SR. V rámci cezhraničnej akreditácie sa pokračovalo v posudzovaní prostredníctvom vzájomných subdodávok a rovnako sa vykonávali v rámci možností SNAS aj akreditácie nových žiadateľov zo Spoločenstva nezávislých štátov.

Môžeme konštatovať, že hlavné úlohy SNAS v tomto roku boli úspešne splnené. Výsledky po jednotlivých oblastiach akreditácie sú prezentované v ďalších kapitolách správy.

4 Výkony akreditačných služieb

Akreditácia sa na Slovensku vykonáva podľa medzinárodne prijatých princípov ISO/IEC radu 17000, EN radu 45000 a predstavuje základné predpoklady na plnenie záväzkov prevzatých vládou SR v súvislosti so vstupom SR do Európskej únie v máji 2004.

SNAS vykonáva akreditáciu v nasledujúcich oblastiach:

- akreditácia kalibračného laboratória
- akreditácia skúšobného laboratória
- akreditácia medicínskeho laboratória
- akreditácia organizátora skúšok spôsobilosti
- akreditácia inšpekčného orgánu
- akreditácia certifikačného orgánu certifikujúceho produkty
- akreditácia certifikačného orgánu certifikujúceho systémy manažérstva
- akreditácia certifikačného orgánu certifikujúceho osoby
- akreditácia environmentálneho overovateľa / vykonanie skúšky z odborných znalostí
- akreditácia atestátora obstarávateľov
- atestácia plnenia autorizačných/notifikačných požiadaviek

Výsledkom činnosti SNAS je udelenie akreditácie orgánom posudzovania zhody, ktorá oficiálne potvrdzuje ich spôsobilosť vykonávať deklarované činnosti nestranne, nezávisle a na požadovanej profesionálnej úrovni a ktorá je uznávaná doma i v zahraničí. SNAS tak poskytuje zákazníkovi orgánov posudzovania zhody požadovaný stupeň garancie, že výsledky činnosti orgánu posudzovania zhody sú hodnoverné.

Prehľad poskytnutých a poskytovaných akreditačných služieb SNAS v roku 2011 je uvedený v tabuľkách nižšie.

Ukončené akreditačné služby podľa oblastí akreditácie v roku 2011

Oblasť akreditácie	Počet ukončených							SPOLU	
	akreditácií	reakreditácií	svedec. posúdení	predbež. posúdení	rozšírení akreditácie	dohľadov			
						riadnych	mimo-riadnych		
Kalibračné laboratóriá	2	16	-	-	4	36	1	59	
Skúšobné laboratóriá	7	70	-	2	12	150	8	249	
Medicínske laboratóriá	5	8	-	-	1	18	-	32	
Organizátori skúšok spôsobilosti	-	1	-	-	-	1	-	2	
Inšpekčné orgány	2	5	-	-	1	33	-	41	
Certifikačné orgány certif. produkty	3	12	22	1	-	13	-	51	
Certifikačné orgány certifikujúce systémy manažérstva	QMS	3	9	48	-	4	24	2	90
	AQAP	-	-	4	-	1	2	-	7
	pri zváraní	-	-	2	-	-	2	-	4
	SFCS	-	-	2	-	-	2	-	4
	pre zdrav. pom.	-	2	5	-	1	2	-	10
	EMS	2	7	31	-	2	15	2	59
	ISMS	-	2	4	-	-	4	-	10
	OH&S MS	1	6	33	-	4	16	1	61
FSMS	-	5	11	-	-	6	1	23	
Certifikačné orgány certif. osoby	-	5	7	-	1	4	-	17	
Environmentálni overovatelia	-	1	2	-	-	-	-	3	
Plnenie notif./autoriz. požiad.	1	1	-	-	-	10	-	12	
S P O L U	26	150	171	3	31	338	15	734	

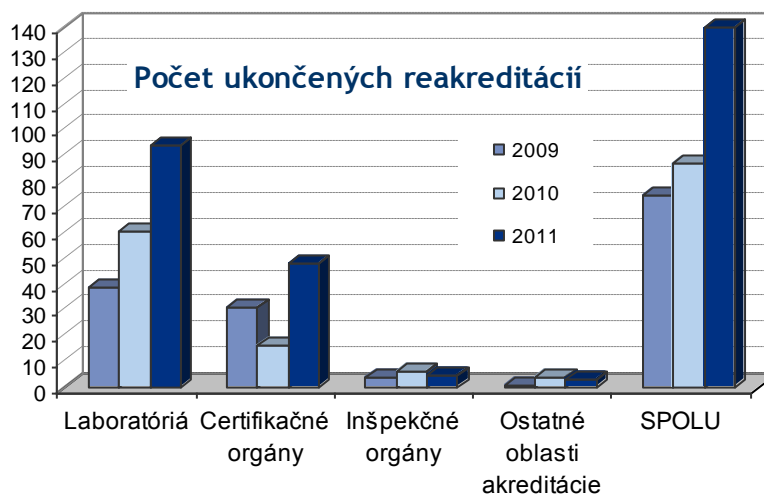
Rozpracované akreditačné služby podľa oblastí akreditácie v roku 2011

Oblasť akreditácie	Počet rozpracovaných							SPOLU	
	akreditácií	reakreditácií	svedec. posúdení	predbež. posúdení	rozšírení akreditácie	dohľadov			
						riadnych	mimo-riadnych		
Kalibračné laboratóriá	2	4	-	-	2	25	-	33	
Skúšobné laboratóriá	8	29	-	-	9	87	2	135	
Medicínske laboratóriá	3	3	-	-	1	7	-	14	
Organizátori skúšok spôsobilosti	-	-	-	-	1	1	-	2	
Inšpekčné orgány	-	7	-	-	-	12	-	19	
Certifikačné orgány certif. produkty	-	4	4	-	2	7	-	17	
Certifikačné orgány certifikujúce systémy manažérstva	QMS	-	4	9	-	8	5	1	27
	AQAP	-	1	-	-	1	-	-	2
	pri zváraní	-	-	-	-	-	-	-	-
	SFCS	-	-	-	-	-	-	-	-
	pre zdrav. pom.	-	-	-	-	-	-	-	-
	EMS	-	2	8	-	7	5	-	22
	ISMS	-	1	2	-	3	3	-	9
	OH&S MS	-	4	6	-	6	3	-	19
FSMS	-	-	-	-	1	-	1	2	
Certifikačné orgány certif. osoby	-	3	6	-	1	5	-	15	
Environmentálni overovatelia	-	-	1	-	-	1	-	2	
Plnenie notif./autoriz. požiad.	1	2	-	-	-	4	-	7	
S P O L U	14	64	36	0	42	165	4	325	

Prehľad poskytnutých akreditačných služieb SNAS v rokoch 2009 až 2011

Oblasť akreditácie	Počet ukončených v r. 2009			Počet ukončených v r. 2010			Počet ukončených v r. 2011		
	akreditácií	reakreditácií	ostatné služby	akreditácií	reakreditácií	ostatné služby	akreditácií	reakreditácií	ostatné služby
Laboratóriá	34	39	248	22	61	255	14	94	232
Certifikačné orgány	10	31	174	7	16	145	9	48	279
Inšpekčné orgány	5	4	20	2	6	23	2	5	34
Ostatné(PT, EMAS, NAP)	1	1	3	2	4	3	1	3	13
S P O L U	50	75	445	33	87	426	26	150	558
Spolu za rok	570			546			734		

Údaje z tabuľky znázorňujú nižšie uvedené grafy:

4.1 Akreditácia laboratórií a organizátorov skúšok spôsobilosti a plnenie autorizačných / notifikačných požiadaviek spojených s činnosťou laboratórií

V oblasti akreditácie laboratórií a organizátorov skúšok spôsobilosti, okrem štandardne vykonávaných akreditačných služieb (predbežné posúdenia, posúdenia za účelom akreditácie, reakreditácie a rozšírenia, dohľady a mimoriadne dohľady), aktualizácie a vypracovania nových relevantných dokumentov a predpisov, sa SNAS zaoberal nasledovnými aktivitami:

- Ukončenie prechodného obdobia na akreditáciu flexibilných rozsahov v oblasti akreditácie laboratórií v súlade s dokumentom EA-2/15 „EA Requirements for the Accreditation of Flexible Scopes“. Laboratóriá, ktoré požiadali o posúdenie plnenia požiadaviek na flexibilný rozsah akreditácie boli zo strany SNAS posúdené a Odbor akreditácie laboratórií (OAL) do 30.6.2011 dal podnet na udelenie tohto typu akreditácie. Ostatným laboratóriám typu 2, ktoré nepožiadali o posúdenie plnenia požiadaviek na flexibilný rozsah akreditácie, alebo ktoré požiadali o zmenu na fixný rozsah akreditácie OAL dal podnet na udelenie akreditácie s fixným rozsahom.
- Unifikácia definovania oblasti akreditácie medicínskych laboratórií v súlade s predpisom EA-4/17.
- Zavedenie nového prístupu pri posudzovaní laboratórií/osôb vykonávajúcich merania fyzikálnych faktorov prostredia za účelom ochrany zdravia obyvateľstva (merania pre účely Zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia) v spolupráci s Úradom verejného zdravotníctva SR, ktorý je regulátorom udeľujúcim povolenia výkonu činnosti v tejto oblasti a s tým súvisiacej formalizácie výstupov v prílohách osvedčení o akreditácii.
- Zahájenie posudzovania a atestácie plnenia notifikačných požiadaviek v oblasti merania emisií zo stacionárnych zdrojov publikovaných vo vyhláske Ministerstva životného prostredia SR č.60/2011 Z. z. a v zákone č.137/2010 Z. z. o ovzduší.
- Plné zavedenie nového prístupu k vzorkovaniu činností laboratórií počas posudzovania v súlade s požiadavkami SNAS a s tým súvisiace doplnenie výstupov z posudzovania.
- Zmena organizácie pridelovania riadenia jednotlivých akreditačných prípadov s cieľom sprehľadnenia a zjednodušenia komunikácie so zákazníkmi SNAS.
- Podieľanie sa na vytváraní systému automatizácie administratívnej prípravy posudzovania, vrátane prípravy tlačív pre proces posudzovania.

V oblasti skúšobných laboratórií a medicínskych laboratórií (vrátane atestácie plnenia autorizačných/notifikačných požiadaviek) vo všeobecnosti možno konštatovať, že celkový počet vykonaných a rozpracovaných akreditačných služieb v porovnaní s predchádzajúcim rokom (2010) mierne poklesol, avšak náročnosť výkonu akreditačných služieb narástla v súvislosti s novým prístupom k vzorkovaniu činností laboratórií a notifikovaných subjektov, zvýšením dní posudzovania na mieste a realizácie posudzovaní multidisciplinárneho charakteru. Ukončených bolo 293 akreditačných služieb a rozpracovaných bolo 156 akreditačných služieb, t.j. spolu 449 akreditačných služieb. Laboratóriá požadujúce akreditačné služby sú z rôznych hospodárskych rezortov,

predovšetkým z rezortu pôdohospodárstva, životného prostredia, zdravotníctva, strojárstva alebo stavebníctva. Ide o laboratóriá, ktoré pôsobia v regulovanej aj neregulovanej sfére, štátne aj súkromné.

V oblasti kalibračných laboratórií bola situácia podobná, ako v prípade skúšobných a medicínskych laboratórií. SNAS ukončil v roku 2011 celkovo 59 akreditačných služieb a rozpracoval 33 akreditačných služieb, t.j. spolu 92 akreditačných služieb, čo predstavuje taktiež pokles v porovnaní s rokom 2010.

V oblasti organizátorov skúšok spôsobilosti nebola v roku 2011 vykonaná žiadna nová akreditácia. Dve akreditačné služby boli ukončené a dve rozpracované.

Účasť na medzinárodných a národných skúškach spôsobilosti (PT) a medzilaboratórnych porovnaní (ILC)

V súlade s politikou EA a ILAC využíva SNAS medzilaboratórne porovnania a skúšky spôsobilosti ako nástroj zabezpečenia porovnateľnosti výsledkov ním akreditovaných laboratórií, a tam, kde je to možné, na preverenie dosahovania správnosti výsledkov meraní, skúšok a kalibrácií. Mnohé laboratóriá sa zúčastňujú na rôznych projektoch medzinárodných a národných PT/ILC nezávisle od SNAS, prípadne ich aj sami organizujú v oblastiach, v ktorých oficiálne nie sú dostupné. Aktuálne programy národných a medzinárodných organizátorov ILC a PT sú pravidelne uverejňované na webovej stránke SNAS a SNAS vyzýva laboratóriá na účasť v týchto porovnaní. Výsledky PT/ILC sú vždy kontrolované posudzovateľmi SNAS pri výkone posudzovaní za účelom akreditácie, reakreditácie, rozšírenia akreditácie v laboratóriách, ako aj pri výkone plánovaných dohľadov v týchto subjektoch, o čom sú uvedené informácie v správach z týchto posudzovaní.

Laboratóriá majú za povinnosť informovať SNAS do 15. januára aktuálneho kalendárneho roka o výsledkoch svojej účasti v PT/ILC za uplynulý kalendárny rok a predložiť plán účasti v aktuálnom roku.

SNAS v roku 2011 priamo nominoval na účasť v PT 7 laboratórií. Jednalo sa o PT, ktorých ponuka nám bola zaslaná zo sekretariátu EA. Účasť nominovaných laboratórií na predmetných PT bola bezplatná.

4.2 Akreditácia certifikačných orgánov

V oblasti akreditácie orgánov certifikujúcich systémy manažérstva, produkty a osoby, SNAS v roku 2011 vykonal a ukončil 336 akreditačných služieb (akreditácií, reakreditácií, rozšírení akreditácií, svedeckých posúdení, predbežných posúdení, plánovaných a mimoriadnych dohľadov) a rozpracoval 113 akreditačných služieb, ktoré budú ukončené v roku 2012. Možno konštatovať, že v porovnaní s rokom 2010 počet vykonaných akreditačných služieb v tejto oblasti vzrástol dvojnásobne, mierne poklesol počet rozpracovaných služieb. Nárast počtu vykonaných služieb bol spojený s dôsledným uplatňovaním upravených postupov SNAS zavedených po evalvácii zo strany EA v roku 2009, v roku 2010 a v roku 2011, a to najmä v dôsledku zvýšeného počtu vykonaných svedeckých posúdení. Celkový počet platných osvedčení o akreditácii v oblasti akreditácie certifikačných orgánov bol 155 ku koncu roka 2011.

V súvislosti s publikovaním nových dokumentov v špecifických oblastiach certifikácie, SNAS ukončil v roku 2011 posudzovania v oblasti akreditácie certifikačných orgánov certifikujúcich podľa radu noriem AQAP (revízie z roku 2009) v súlade s „Postupom SNAS pri posudzovaní certifikačných orgánov certifikujúcich systémy na zabezpečovanie kvality podľa požiadaviek NATO“. Rovnako v roku 2011 SNAS ukončil posudzovania v oblasti akreditácie certifikačných orgánov certifikujúcich podľa radu noriem SFCS (revízie z roku 2009) v súlade s „Postupom SNAS pri prechode k revidovanému Slovenskému systému certifikácie lesov“.

V nadväznosti na publikovanie revidovanej verzie normy ISO/IEC 17021 vo februári 2011 a v súlade so spoločným vyhlásením IAF a ISO, SNAS stanovil prechodné obdobie na implementáciu tejto revidovanej normy. V roku 2011 SNAS zahájil posudzovania v oblasti akreditácie orgánov certifikujúcich systémy manažérstva v súlade s plánom implementácie normy ISO/IEC 17021: 2011 do praxe posudzovaní vykonávaných SNAS v certifikačných orgánoch certifikujúcich systémy manažérstva, ktoré budú ukončené do konca prechodného obdobia v novembri 2012.

Pri poskytovaní akreditačných služieb v zahraničí SNAS naďalej dôsledne postupuje v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 a dokumentom Európskej spolupráce na akreditáciu EA-2/13. V roku 2011 SNAS v súlade s „Politikou a postupom SNAS na subdodávky“ požiadal o vykonanie dohľadov v maďarských právnych subjektoch akreditovaných SNAS v oblasti akreditácie orgánov certifikujúcich systémy manažérstva maďarský akreditačný orgán NAT. Rovnako SNAS dostal v roku 2011 žiadosti o vykonanie dohľadov od UKAS a Dakks v oblasti akreditácie orgánov certifikujúcich systémy manažérstva v kritických lokalitách anglických a nemeckých právnych subjektov na území SR. Spolupráca v tejto oblasti sa však rozvíja len veľmi pomaly, vznikajú problémy najmä s definovaním požiadaviek na vykonanie subdodávok, čo vyplýva pravdepodobne z nejednotnosti postupov v procese akreditácie jednotlivých signatárov EA MLA a IAF MLA.

Koncom júna 2011 sa uskutočnila mimoriadna evalvácia SNAS zo strany EA vo všetkých oblastiach akreditácie certifikačných orgánov zameraná na efektívnosť implementácie nápravných opatrení prijatých v týchto oblastiach. Vďaka dôslednému uplatňovaniu nových politík a postupov pri plánovaní a výkone akreditačných služieb v oblasti akreditácie orgánov certifikujúcich systémy manažérstva, produkty a osoby, bola evalvácia uzatvorená s kladným výsledkom.

4.3 Akreditácia inšpekčných orgánov

SNAS v roku 2011 ukončil v oblasti akreditácie inšpekčných orgánov 41 akreditačných služieb (posúdenia za účelom akreditácie, reakreditácie, rozšírenia akreditácie a dohľadov) a rozpracoval 19 akreditačných služieb. Celkový počet akreditovaných inšpekčných orgánov bol 32 ku koncu roka 2011.

Akreditačné služby boli vykonávané v roku 2011 väčšinou na Slovensku, jedna služba bola poskytnutá v Slovinsku a ďalšia v Srbsku.

Väčšina inšpekčných orgánov je akreditovaná ako typ A, v niektorých prípadoch sú udelené akreditácie pre typ C.

Akreditované inšpekčné orgány pracujú v regulovanej i v neregulovanej oblasti ako sú inšpekcia v oblasti stavebníctva, stavebných produktov, realizácie a postupu stavebných prác pri zatepľovaní budov, inšpekcia vyhradených technických zariadení, emisných automatizovaných meracích systémov, technického stavu vozidiel na prepravu nebezpečných nákladov, plnenia podmienok na vykonávanie technických kontrol a kontroly originality motorových vozidiel, poľnohospodárskych podnikov, postupov vykonávaných v poľnohospodárstve a poľnohospodárskych produktov.

4.4 Akreditácia overovateľov a atestátorov

Vydaním nového Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 z 25. novembra 2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS) bolo Nariadenie (ES) č. 761/2001 a k nemu prislúchajúce rozhodnutia Komisie 2001/681/ES a 2006/193/ES zrušené.

Keďže počas 12-mesačného prechodného obdobia Slovenská republika nevydala k tejto problematike nový zákon, ani neaktualizovala zákon č. 491/2005 Z. z. o environmentálnom overovaní a registrácii organizácií v schéme Európskeho spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit a o zmene a doplnení niektorých zákonov, nadviazaný na už neplatnú európsku legislatívu, SNAS v januári 2011 vydal nové metodické smernice na akreditáciu pre oblasť akreditácie environmentálnych overovateľov (EO) priamo nadviazané na Nariadenie EP a Rady (ES) č. 1221/2009.

V súvislosti so zmenenými požiadavkami Nariadenia bolo v marci 2011 vykonané zdokonaľovacie školenie vedúcich posudzovateľov a expertov pre akreditáciu EO, zahrňujúc nové metodické smernice na akreditáciu a Politiku na akreditáciu EO. Na zasadnutí Technického výboru SNAS na akreditáciu EO bola následne preverovaná a potvrdená spôsobilosť doterajších posudzovateľov a expertov pre túto oblasť a do databázy SNAS boli doplnení ďalší experti pre rozvíjajúce sa odbory environmentálneho overovania.

V auguste 2011 bola vykonaná reakreditácia jediného klienta v oblasti EMAS – ASTRAIA Certification s. r. o., Nitra, aj s rozšírením jeho rozsahu akreditácie, s príslušnými svedeckými posudzovaniami výkonu konkrétnych environmentálnych overovaní.

SNAS sa v r. 2011 nezúčastnil žiadneho dohľadu nad výkonom environmentálneho overovania zahraničnými environmentálnymi overovateľmi na území SR v súlade s Nariadením EP a Rady (ES) č. 1221/2009.

V októbri 2011 sa poverená vedúca sekcie zúčastnila rokovania Fóra akreditačných a licenčných orgánov (FALB) a zástupcov akreditačných orgánov vo Varšave. Okrem iného z neho vyplynula úloha pre SNAS zaujať stanovisko k možnosti požiadať o vykonanie evalvácie v oblasti EMAS, plánovanej na rok 2013, integrovane s posudzovaním EA. Rozhodnutie je potrebné z úrovne manažmentu SNAS oznámiť v r. 2012 EA aj FALB. Ďalej bolo oznámené, že do konca roka 2011 sa plánuje schválenie všeobecnej smernice na európskej úrovni EMAS Global (o registrácii subjektov z tretích krajín), čo bolo aj dodržané – bola schválená Rozhodnutím EK 7.12.2011.

O akreditáciu atestátorov nebol ani v r. 2011 prejavovaný zo strany odbornej verejnosti záujem.

5 Inšpekcie a overovanie dodržiavania zásad správnej laboratórnej praxe

Hodnotenie súladu práce so zásadami správnej laboratórnej praxe (SLP) pri vykonávaní neklinických štúdií zdravotnej a environmentálnej bezpečnosti chemických látok v testovacích pracoviskách je na základe zákona č. 505/2009 Z. z. takisto úlohou SNAS. Túto činnosť vykonáva prostredníctvom odboru správnej laboratórnej praxe. Pri vykonávaní inšpekcií v zahraničí postupuje SNAS podľa smerníc pre oblasť SLP 2004/10EC a 2004/9EC, v súlade so zásadami správnej laboratórnej praxe OECD ENV/MC/CHEM/(98)17.

Vzhľadom na aktualizáciu legislatívy – zákon č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon), ako aj nariadenia vlády č. 320/2010 Z. z., ktorým sa upravujú činnosti testovacích pracovísk a činnosti inšpektorov vykonávajúcich inšpekcie, audit a overovanie dodržiavania zásad správnej laboratórnej praxe, bolo potrebné aktualizovať aj „Národný program dodržiavania zásad správnej laboratórnej praxe v SR“. Aktualizácia bola vykonaná 3. vydaním s účinnosťou od 1.3.2011. Kvalita nášho národného programu bola ocenená aj v rámci Pracovnej skupiny SLP OECD, keď Monitorovacia autorita Poľska nás požiadala o súhlas, využiť ho ako podklad pri tvorbe svojho národného programu.

V súlade s Národným programom dodržiavania zásad správnej laboratórnej praxe boli v roku 2011 vykonané všetky plánované inšpekcie podľa harmonogramu inšpekcií.

Odbor SLP SNAS v roku 2011 vykonal a ukončil 13 inšpekcií (predinšpekcia, udelenie osvedčenia, obnovenie platnosti osvedčenia i dohľady), čo je približne rovnaký počet ako v roku 2010. Jedna rozpracovaná žiadosť o udelenie osvedčenia z roku 2010 nebola ukončená udelením osvedčenia, pretože pracovisko bolo v roku 2011 zrušené. Jedna žiadosť o obnovenie platnosti osvedčenia (po ukončení rekonštrukčných prác po požiari testovacieho pracoviska) zostala rozpracovaná a bola ukončená až v januári 2012.

Po prvýkrát sme zaznamenali záujem o vykonanie inšpekcií a následné udelenie osvedčenia o dodržiavanie zásad SLP z Ukrajiny a to od účastníkov kurzu, ktorý sme pre zástupcov testovacích pracovísk z Ukrajiny robili v roku 2010. V roku 2011 sme zaevidovali dve žiadosti o udelenie osvedčenia z Kyjeva a Irpinu, boli vykonané inšpekcie a obom pracoviskám boli udelené osvedčenia SLP.

Odbor SLP sa aj v roku 2011 podieľal na lektorskej činnosti pre Slovenskú zdravotnícku univerzitu v Bratislave pri školení o základoch správnej laboratórnej praxe pre záujemcov zo Slovenska (apríl 2011) a Ukrajiny v dvoch cykloch (september – teoretická časť, október – praktická časť kurzu). Kurzu sa zúčastnilo ďalších 13 pracovníkov rôznych testovacích pracovísk z Ukrajiny a Ruskej federácie. Na základe ich prejavenej záujmu aj v nasledujúcom roku opätovne očakávame zaslanie nových žiadostí o udelenie osvedčenia SLP z ďalších ukrajinských a ruských testovacích pracovísk, ktoré nemajú vlastnú, medzinárodne akceptovanú monitorovaciu autoritu.

V roku 2011 skončila platnosť posledným dvom poľským testovacím pracoviskám. Na základe medzinárodných dohôd už o obnovenie platnosti osvedčenia museli požiadať poľskú národnú monitorovaciu autoritu, ktorá medzičasom dosiahla medzinárodné uznanie.

Predpokladáme, že nepriaznivý trend poklesu počtu testovacích pracovísk sa už zastavil a počet testovacích pracovísk zostane stabilizovaný na súčasnej úrovni, prípadne sa ich počet mierne zvýši, vzhľadom na záujem z Ukrajiny a Ruskej federácie.

V roku 2011, vzhľadom na množstvo nepresností a nesprávnych prekladov európskych smerníc v nariadení vlády č. 320/2010 Z. z., ktorým sa upravujú činnosti testovacích pracovísk a činnosti inšpektorov vykonávajúcich inšpekcie, audit a overovanie dodržiavania zásad správnej laboratórnej praxe, bolo zo strany SNAS iniciované rokovanie na Ministerstve hospodárstva SR, ktorého výsledkom bude aktualizácia a uskutočnenie opráv v tomto nariadení. Aktualizácia bola pripomienkovaná v medzirezortnom pripomienkovom konaní a následne bol medzirezortne pripomienkovaný materiál v januári 2012 prerokovaný v Legislatívnej rade vlády SR, s navrhovanou účinnosťou nariadenia od 1. 3. 2012.

Prehľad uskutočnených akreditačných služieb v oblasti dodržiavania zásad SLP v roku 2011

Oblasť akreditácie	Počet ukončených akreditačných služieb - inšpekcí za účelom				
	udelenia osvedčenia	obnovenia osvedčenia	rozšírenia osvedčenia	dohľadu	SPOLU
Dodržiavanie zásad SLP	1 predinšpekcia 2 inšpekcie 1 z roku 2010, (ukončená bez udelenia osvedčenia)	1	-	8	13

Prehľad rozpracovaných akreditačných služieb v oblasti dodržiavania zásad SLP v roku 2011

Oblasť akreditácie	Počet rozpracovaných akreditačných služieb - inšpekcí za účelom				
	udelenia osvedčenia	obnovenia osvedčenia	rozšírenia osvedčenia	dohľadu	SPOLU
Dodržiavanie zásad SLP	-	2	-	-	1

Od roku 2010 sa pracovníčka SNAS, ako oficiálny zástupca Slovenska, zúčastňuje rokovaní pracovných skupín OECD a EK. Týmto je zabezpečená informovanosť SNAS o aktuálnom dianí v oblasti správnej laboratórnej praxe vo svete, s možnosťou okamžite implementovať nové požiadavky do práce odboru SLP SNAS.

Pravidelne sa pre potreby OECD a EK vypracovávajú ročné správy, ktoré zahŕňajú výsledky monitoringu SLP v testovacích pracoviskách. Tieto správy sa postupujú sekretariátom OECD a EK, ako aj jednotlivým členským štátom. Správa za rok 2011 bola odoslaná v januári 2012.

Vzhľadom na zmenu zákonov v roku 2010 (zákon č. 67/2010 Z. z. a nariadenie vlády č. 320/2010 Z. z. spomínané vyššie) bolo nutné pre OECD vypracovať aj nový aktualizovaný „Questionnaire on GLP - Slovakia 2010“. Tento bol zaslaný na OECD vo februári 2011.

V marci 2011 sa konalo zasadnutie Pracovnej skupiny SLP pri EK, kde sa riešili technické otázky pri inšpekciách a pripravovalo sa stanovisko Európskej únie k problematike, ktorá bude prerokovaná na zasadnutí Pracovnej skupiny OECD.

V apríli 2011 na zasadnutí Pracovnej skupiny SLP OECD referovala pracovníčka odboru okrem aktivít SLP na Slovensku aj o výsledkoch práce evaluačného tímu pri tzv. on-site visit, pri evaluácii národnej monitorovacej autority správnej laboratórnej praxe v Kórejskej republike.

V roku 2011 sa pracovníčka SNAS zúčastnila na OECD Training Course GLP zameranom na audit štúdií. Účasť na týchto kurzoch a implementácia na nich získaných poznatkov do činnosti národnej monitorovacej autority je jednou z hlavných požiadaviek na úspešnú evaluáciu medzinárodným tímom.

Výbor správnej laboratórnej praxe, ako poradný orgán riaditeľa pri udeľovaní osvedčení o dodržiavaní zásad správnej laboratórnej praxe, zasadal v roku 2011 trikrát. Na rokovaníach boli podrobne zhodnotené správy a výsledky jednotlivých inšpekcí, ako aj prerokované rôzne otázky z oblasti správnej laboratórnej praxe. S cieľom zintenzívniť spoluprácu s ministerstvami, ktoré majú vo svojej agende správnu laboratórnu prax, ako aj zvýšiť vážnosť Výboru SLP pre zahraničné subjekty žiadajúce o udelenie osvedčenia SLP, boli oslovené ministerstvo životného prostredia aj ministerstvo hospodárstva a bola im ponúknutá možnosť delegovať svojich zástupcov do Výboru SLP SNAS. Zatiaľ svoju pracovníčku už delegovalo ministerstvo životného prostredia.

Aj v roku 2011 sa uskutočnilo každoročné zdokonaľovacie školenie inšpektorov SLP, kde boli aktuálne prednášané informácie z medzinárodného tréningového kurzu, ako aj riešenia technických problémov pri inšpekcích prerokovaných na zasadnutí pracovných skupín SLP pri EK a OECD. Takto sa udržiava vysoká úroveň inšpektorov SLP aj z pohľadu medzinárodnej kompatibility.

Pracovníci odboru sa zároveň podieľajú na činnosti interných auditorov, činnosti Komisie na vymenovanie posudzovateľov ako aj expertnej činnosti v oblasti zdravotníckych pomôcok v rámci posudzovania OACO.

6 Prijaté žiadosti o akreditačné služby SNAS

Prehľad počtu prijatých žiadostí o akreditačné služby SNAS v rámci jednotlivých oblastí akreditácie a žiadostí o vydanie osvedčenia o dodržiavaní zásad SLP v roku 2011 znázorňuje nižšie uvedená tabuľka.

Oblasť akreditácie	Počet žiadostí o				SPOLU	
	akreditáciu	reakreditaáciu	rozšírenie akreditácie	predbež. posúdenie		
Kalibračné laboratória	3	17	3	-	23	
Skúšobné laboratória	9	65	9	1	84	
Medicínske laboratória	5	9	1	-	15	
Organizátori skúšok spôsobilosti	-	1	1	-	2	
Inšpekčné orgány	2	11	1	-	14	
Certifikačné orgány certifik. produkty	2	11	-	-	13	
Certifikačné orgány certifikujúce systémy manažérstva	QMS	1	10	7	-	18
	AQAP	-	-	2	-	2
	pri zváraní	-	-	-	-	-
	SFCS	-	-	-	-	-
	pre zdrav. pom.	-	1	-	-	1
	EMS	1	7	6	-	14
	ISMS	-	3	2	-	5
	OH&S MS	-	8	7	-	15
FSMS	-	5	1	-	6	
Certifikačné orgány certifikujúce osoby	-	6	1	-	7	
Environmentálni overovatelia	-	1	-	-	1	
Plnenie notif./autoriz. požiad.	-	3	-	-	3	
Dodržiavanie zásad SLP	1	3	-	-	4	
SPOLU	24	161	41	1	227	

7 Osvedčenia o akreditácii SNAS a o dodržiavaní zásad SLP

Počet platných osvedčení k 31.12.2011 bol 513, čo je o 16 osvedčení menej ako v roku 2011.

Prehľad platných osvedčení o akreditácii SNAS a osvedčení o dodržiavaní zásad SLP v roku 2011

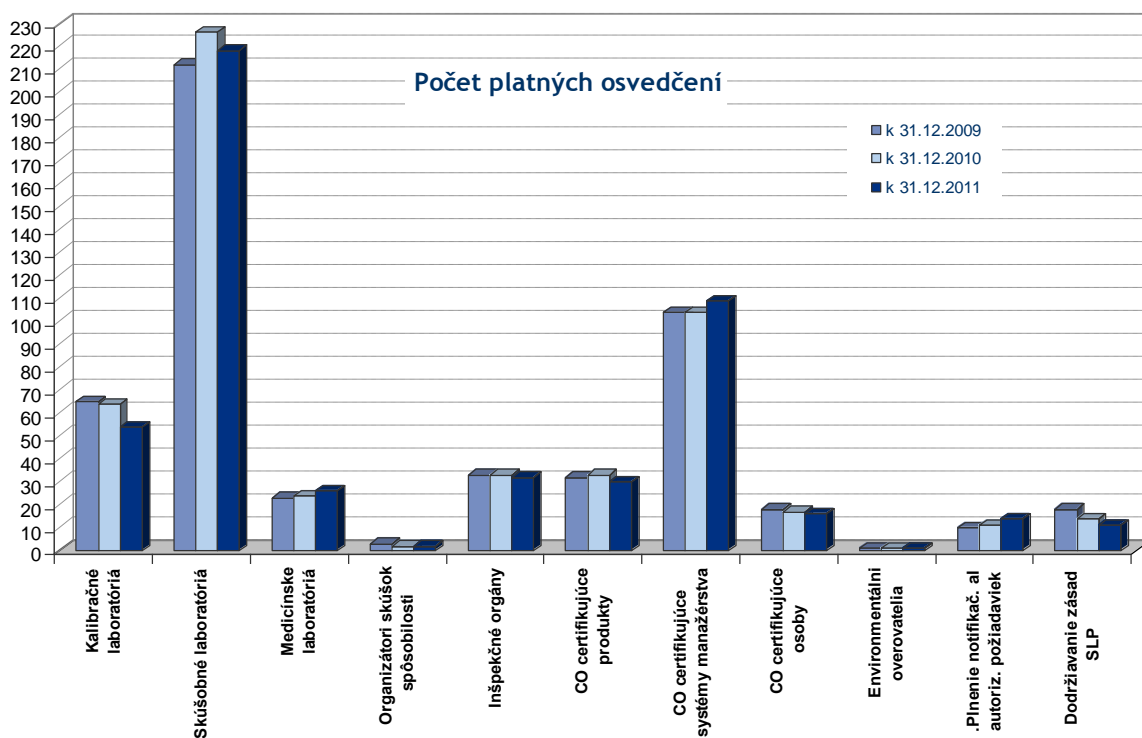
Oblasť akreditácie	Počet platných osvedčení	
Kalibračné laboratóriá	54	
Skúšobné laboratóriá	218	
Medicínske laboratóriá	26	
Organizátori skúšok spôsobilosti	2	
Inšpekčné orgány	32	
Certifikačné orgány certifikujúce produkty	30	
Certifikačné orgány certifikujúce systémy manažérstva	QMS	35
	AQAP	5
	pri zváraní	3
	SFCS	1
	pre zdrav. pomôcky	2
	EMS	24
	ISMS	8
	OH&S MS	23
FSMS	8	
Certifikačné orgány certifikujúce osoby	16	
Environmentálni overovatelia	1	
Plnenie notifikačných / autorizačných požiadaviek	14	
Dodržiavanie zásad SLP	11	
S P O L U	513	

V roku 2011 SNAS pozastavil účinnosť 20-tich osvedčení o akreditácii a to najmä z dôvodu neplnenia akreditačných požiadaviek akreditovaným subjektom, neumožnenia vykonania plánovaného dohľadu v akreditovanom subjekte, neodstránenia zistených nedostatkov v plnení akreditačných požiadaviek, na vlastnú žiadosť akreditovaného subjektu.

Obnovenie účinnosti bolo v priebehu roka realizované pre 12 osvedčení. Zrušených bolo spolu 11 osvedčení a to z dôvodu trvania pozastavenia účinnosti osvedčenia dlhšieho ako 6 mesiacov alebo na vlastnú žiadosť subjektu.

Prehľad počtu platných osvedčení v rokoch 2009 až 2011

Oblasť akreditácie	Počet platných osvedčení		
	k 31.12.2009	k 31.12.2010	k 31.12.2011
Kalibračné laboratóriá	65	64	54
Skúšobné laboratóriá	212	226	218
Medicínske laboratóriá	23	24	26
Organizátori skúšok spôsobilosti	3	2	2
Inšpekčné orgány	33	33	32
CO certifikujúce produkty	32	33	30
CO certifikujúce systémy manažérstva	104	104	109
CO certifikujúce osoby	18	17	16
Environmentálni overovatelia	1	1	1
Plnenie notifikač. al. autoriz. požiadaviek	10	11	14
Dodržiavanie zásad SLP	18	14	11
S P O L U	519	529	513

SNAS vykonáva akreditačnú činnosť aj v zahraničí a to plne v súlade s pravidlami cezhraničnej akreditácie. Prehľad platných osvedčení vydaných SNAS v rámci cezhraničnej akreditácie k 31.12.2011 znázorňuje tabuľka.

Oblasť akreditácie	Česká republika	Maďarsko	Srbsko	Slovinsko	Bulharsko	Turecko	Bielorusko	Kazachstan	Ukrajina	Celkový súčet
Kalibračné laboratóriá					2			2	1	5
Skúšobné laboratóriá						1	2	6	18	27
Inšpekčné orgány			2	1						3
Certifikačné orgány certifikujúce produkty			2							2
Certifikačné orgány certifikujúce osoby				1						1
Certifikačné orgány certifikujúce QMS	1	2								3
Certifikačné orgány certifikujúce QMS pri zváraní		1								1
Certifikačné orgány certifikujúce EMS	1	2								3
Certifikačné orgány certifikujúce ISMS		3								3
Certifikačné orgány certifikujúce OH&S MS	1	2								3
Plnenie notifikač. / autorizač. požiadaviek	2									2
Dodržiavanie zásad SLP									2	2
Celkový súčet	5	10	4	2	2	1	2	8	21	55

8 Medzinárodná spolupráca SNAS

8.1 Súčasná pozícia SNAS v medzinárodnom kontexte a jeho medzinárodné aktivity v r. 2011

SNAS je riadnym členom medzinárodných organizácií ILAC (Medzinárodná spolupráca na akreditáciu laboratórií), IAF (Medzinárodné akreditačné fórum), EA (Európska spolupráca na akreditáciu) a FALB (Fórum akreditačných a licenčných orgánov).

Zároveň je signatárom všetkých doteraz existujúcich dohôd a dohovorov týchto organizácií o vzájomnom uznávaní MLA a MRA, t.j.

- EA MLA pre oblasti akreditácie kalibračných, skúšobných a medicínskych laboratórií,
- EA MLA pre oblasť akreditácie certifikačných orgánov certifikujúcich systémy manažérstva kvality,
- EA MLA pre oblasť akreditácie certifikačných orgánov certifikujúcich systémy environmentálneho manažérstva,
- EA MLA pre oblasť akreditácie certifikačných orgánov certifikujúcich produkty,
- EA MLA pre oblasť akreditácie certifikačných orgánov certifikujúcich osoby,
- EA MLA pre oblasť akreditácie inšpekčných orgánov,
- ILAC MRA pre oblasti akreditácie kalibračných a skúšobných laboratórií,
- IAF MLA pre oblasť akreditácie certifikačných orgánov certifikujúcich produkty,
- IAF MLA pre oblasť akreditácie certifikačných orgánov certifikujúcich systémy manažérstva kvality,
- IAF MLA pre oblasť akreditácie certifikačných orgánov certifikujúcich systémy environmentálneho manažérstva.

Závazky vyplývajúce z dohovorov a dohôd o vzájomnom uznávaní a tiež z členstiev v týchto medzinárodných organizáciách si SNAS kontinuálne plní v celom rozsahu a na vlastné náklady (ročné poplatky za členstvá v uvedených organizáciách, náklady na povinné účasti na ich valných zhromaždeniach, na pravidelných zasadnutiach ich výborov a pracovných skupín).

SNAS má s niektorými národnými akreditačnými orgánmi podpísané Dohody o spolupráci (s BSCA, ČIA, DAKKS, NCA, SA) a Dohody o subdodávkach v rámci cezhraničných akreditačných aktivít (s ACCREDIA, ČIA, DAKKS, NAT, SA, UKAS).

V roku 2011 SNAS organizoval v Bratislave zasadnutie Rady EA pre multilaterálne dohody (EA MAC). Zasadnutie Riadiacej skupiny MAC sa konalo 17.11.2011 a zúčastnilo sa ho 9 členov, zasadnutie EA MAC sa konalo od 18.-19.11.2011 s celkovým počtom zúčastnených 59, zasadnutie pracovnej skupiny MAC pre školenia sa konalo 19.11.-20.11.2011 a zúčastnilo sa ho 10 členov. Medzi zúčastnenými boli 2 zástupcovia Európskej komisie, predseda ILAC a zástupca IAF.

8.2 Prehľady účasti na podujatiach v zahraničí

Zasadnutia orgánov medzinárodných organizácií

Podujatie	Krajina	Mesiac	Počet vyslaných osôb
Zasadnutie výborov EA pre certifikačné a pre inšpekčné orgány (EA CC a EA IC)	Holandsko	február	1
Zasadnutie výboru EA pre laboratóriá (EA LC)	Francúzsko	marec	1
Zasadnutie pracovnej skupiny pre SLP pri EK	Fínsko	marec	1
Zasadanie Horizontálneho harmonizačného výboru EA (EA HHC)	Turecko	marec	1
Zasadnutie EA MAC	Srbsko	apríl	2
Zasadnutie pracovnej skupiny pre SLP OECD	Francúzsko	apríl	1

Podujatie	Krajina	Mesiac	Počet vyslaných osôb
Valné zhromaždenie EA	Nemecko	apríl	2
Zasadnutie pracovnej skupiny pre porovnávaciu merania v kalibrácii (EA LC WG ILC cal)	Poľsko	máj	1
Zasadnutie EA HHC	Írsko	september	1
Zasadnutie GLOBALG.A.P. a akreditačných orgánov	Nemecko	september	1
Zasadnutie EA LC	Maďarsko	september	1
Zasadnutie EA LC WG ILC cal	Nemecko	september	1
Zasadnutie Fóra akreditačných a licenčných orgánov (FALB)	Poľsko	október	1
Zasadnutie EA CC a IC	Česká republika	október	3
Zasadnutie EA MAC	Slovensko	október	2
Valné zhromaždenie EA	Poľsko	november	2
Zasadnutie EA WG Health care	Nórsko	november	1

Iné podujatia

Por. č.	Podujatie	Krajina	Mesiac	Počet vyslaných osôb
1	Účasť na bilaterálnom rokovaní s NAT o vzájomnej spolupráci a o cezhraničnej akreditácii	Maďarsko	január	2
2	Účasť na evaluácii zahraničného akreditačného orgánu ako člen evaluačného EA tímu	Česká republika	marec	1
3	Účasť na bilaterálnom rokovaní s SA o vzájomnej spolupráci a o cezhraničnej akreditácii	Slovinsko	marec	3
4	Účasť na FALB evaluácii zahraničného akreditačného orgánu ako člen evaluačného tímu	Česká republika	apríl	1
5	Odborný seminár a rokovanie o spolupráci medzi SNAS a BSCA	Minsk	apríl	3
6	Účasť na školení k novej norme ISO/IEC 17021:2011	Holandsko	september	2
7	Účasť na medzinárodnej konferencii o akreditácii v NCA	Kazachstan	september	2
8	Účasť na školení konvenorov siete európskych direktív a účasť na školení EA HHC o akreditácii subjektov za účelom notifikácie	Francúzsko	september	1
9	Účasť na OECD školení inšpektorov SLP	Izrael	november	1
10	Účasť na seminári organizovanom EK v oblasti akreditácie	Arménsko	november	1
11	Účasť na obnovovacom školení evaluátorov EA	Nemecko	december	2

Okrem toho bolo v roku 2011 vykonaných 73 zahraničných pracovných ciest za účelom akreditácií, svedeckých posudzovaní, predbežných posúdení, dohľadov a posúdení na mieste pri dohľade spolu so svedeckým posúdením.

8.3 Prehľad zahraničných návštev SNAS

Por. č.	Podujatie	Mesiac	Počet prijatých osôb
1	Rokovanie so zástupcami bulharského subjektu vo veci poskytovania akreditačných služieb v oblasti skúšobných laboratórií	február	2
2	Rokovanie so zástupcami maďarského subjektu vo veci poskytovania akreditačných služieb v oblasti certifikačných orgánov	február	1
3	Rokovanie so zástupcami maďarského subjektu vo veci prevodu akreditačných služieb v oblasti certifikácie systémov manažérstva kvality	február	2
4	Rokovanie so zástupcami talianskeho subjektu vo veci prevodu akreditačných služieb v oblasti certifikácie systémov manažérstva	február	2
5	Rokovanie so zástupcami ruského subjektu vo veci poskytovania akreditačných služieb v oblasti skúšobných laboratórií	apríl	2
6	Výmena vzájomných skúseností v oblasti manažérstva s manažérkou kvality litevského akreditačného orgánu SA a návrh budúcej spolupráce	máj	1
7	Rokovanie so zástupcami talianskeho subjektu vo veci prevodu akreditačných služieb v oblasti certifikácie systémov manažérstva	júl	2
8	Rokovanie so zástupcom maltského subjektu vo veci poskytovania akreditačných služieb	október	1

9 Vzdelávacie a školiace aktivity SNAS

9.1 Školenia posudzovateľov SNAS

SNAS v roku 2011 uskutočnil 9 školení pre vedúcich posudzovateľov, posudzovateľov, expertov a pre vedúcich inšpektorov a inšpektorov SLP. Prehľad uskutočnených školení je uvedený v tabuľke.

Názov školenia	Norma	Miesto konania	Dátum konania	Počet účastníkov
Zdokonaľovacie školenie vedúcich posudzovateľov a expertov: Akreditácia environmentálnych overovateľov	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 verzus nariadenie č. 761/2001	SNAS Bratislava	1.3.2011	16
Zdokonaľovacie školenie vedúcich posudzovateľov, posudzovateľov a technických expertov SNAS: Akreditácia certifikačných orgánov certifikujúcich hospodárenie v lesoch a certifikačných orgánov certifikujúcich spotrebiteľské reťazce lesných produktov	SFCS 1001: 2009; SFCS 1002: 2009; SFCS 1003: 2009; SFCS 1004: 2009; SFCS 1005: 2009; SFCS 1006: 2009; SFCS 1007: 2009	SNAS Bratislava	11.3.2011	14

Názov školenia	Norma	Miesto konania	Dátum konania	Počet účastníkov
Zdokonaľovacie školenie vedúcich posudzovateľov, posudzovateľov a technických expertov SNAS pre posudzovanie plnenia notifikačných požiadaviek súvisiacich s meraniami emisií zo stacionárnych zdrojov	Zákon č. 137/2010 Z. z., Vyhláška MŽP SR č. 60/2011	SNAS Bratislava	14.4.2011	47
Zdokonaľovacie školenie vedúcich posudzovateľov, posudzovateľov a technických expertov SNAS: Objektívizácia fyzikálnych faktorov životného a pracovného prostredia	Odborné usmernenie MZ SR	SNAS Bratislava	28.4.2011	25
Zdokonaľovacie školenie vedúcich posudzovateľov, posudzovateľov a technických expertov SNAS: Aktualizované dokumenty SNAS a záznamy súvisiace s posudzovaním		SNAS Bratislava	12.5.2011	79
Zdokonaľovacie školenie vedúcich posudzovateľov a posudzovateľov SNAS: Akreditácia orgánov certifikujúcich systémy manažérstva podľa ISO/IEC 17021: 2011	ISO/IEC 17021: 2011	SNAS Bratislava	18.10.2011	7
Školenie posudzovateľov SNAS: Podrobný výklad ustanovení ISO 15189: 2007 Medicínske laboratóriá. Špecifické požiadavky na kvalitu a kompetentnosť	ISO 15189: 2007	SNAS Bratislava	8.11.2011	24
Základné školenie vedúcich posudzovateľov	ISO 19011	SNAS Bratislava	6.-7.12.2011	22
Zdokonaľovacie školenie vedúcich inšpektorov a inšpektorov SLP	Nariadenie č. 320/2010 Z.z. (aktualizácia)	SNAS Bratislava	8.12.2011	11

9.2 Interné školenia zamestnancov SNAS

V roku 2011 bolo uskutočnených 5 interných školení pracovníkov SNAS.

Témy školenia	Miesto konania	Dátum konania	Počet účastníkov
Zdokonaľovacie školenie interných audítorov SNAS	SNAS Bratislava	23.4.2010	7
Zákon o akreditácii č. 505/2009 Z. z.	Vzdelávacie stredisko, Vadičov	25.10.2011	29
Akreditácia pre účely notifikácie, resp. autorizácie	Vzdelávacie stredisko, Vadičov	25.10.2011	29
Etika, tímovosť a lojalita k firme a spolupracovníkom	Vzdelávacie stredisko, Vadičov	25.10.2011	29
Zmeny v internej riadenej dokumentácii	Vzdelávacie stredisko, Vadičov	26.10.2011	29

Vybraní zamestnanci SNAS sa dňa 28. novembra 2011 zúčastnili preškolenia školenia vodičov referentov.

10 Systém manažérstva kvality SNAS

10.1 Dokumentácia SNAS

V roku 2011:

- bolo vydaných celkovo 5 nových interných riadených dokumentov,
- aktualizovaných bolo 30 interných riadených dokumentov,
- zrušené boli 4 dokumenty.

Prehľad revízie interných riadených dokumentov SNAS v r. 2011

Druh riadeného dokumentu	Dokumenty		Spolu	Zrušené dokumenty
	Nové	Aktualizované		
Príručka kvality	-	1	1	-
Rozhodnutia riaditeľa – Politiky	4	6	10	3
Rozhodnutia riaditeľa – Štatúty	-	2	2	-
Rozhodnutia riaditeľa – Ostatné	-	6	6	-
Interné smernice	-	3	3	-
Interné predpisy	-	2	2	-
Metodické smernice na akreditáciu	1	10	11	1
- Spolu				
- všeobecné a prierezové	-	4	4	-
- laboratóriá	1	1	2	-
- inšpekčné orgány	-	1	1	-
- certifikačné orgány	-	-	-	-
- správna laboratórna prax	-	-	-	-
- environ. overovatelia a atestátori obstarávateľov	-	4	4	1
- notifikované orgány	-	-	-	-
S P O L U	5	30	35	4

10.2 Interné audity

V roku 2011 bolo celkovo vykonaných 19 interných auditov, z toho boli 4 plánované horizontálne audity, 4 plánované vertikálne audity, 4 plánované svedecké audity a 7 neplánovaných mimoriadnych interných auditov.

Horizontálne interné audity boli zamerané na kontrolu implementácie všetkých ustanovení normy ISO/IEC 17011 a požiadaviek medzinárodných organizácií v oblasti akreditácie (EA, ILAC, IAF) do interných politík, postupov a zásad SNAS, vertikálne interné audity boli zamerané na preskúmanie kompletných záznamov z vykonaných posudzovaní v 3 naplánovaných oblastiach akreditácie, svedecké interné audity boli určené na preverenie aplikácie politík, postupov a zásad SNAS v praxi pozorovaním výkonu posudzovania na mieste v 3 naplánovaných oblastiach akreditácie a procesu rozhodovania vo veci akreditácie. Mimoriadne interné audity boli vykonané pre účely previerky efektívnosti prijatých nápravných opatrení.

Protokoly, záznamy a výsledky z tejto činnosti sú súčasťou spisového materiálu oddelenia manažéra kvality SNAS.

10.3 Sťažnosti

V roku 2011 boli na SNAS podané 2 sťažnosti a 4 odvolania sa orgánov posudzovania zhody proti rozhodnutiu riaditeľa SNAS vo veci akreditácie. Všetky boli riešené nestranne a nezávisle vymenovanými komisiami a každému podávateľovi bola v stanovenom čase zaslaná odpoveď.

11 Komunikačné aktivity SNAS

11.1 Prehľad prednáškovej činnosti zamestnancov SNAS

Prednášková činnosť pracovníkov SNAS patrí medzi aktivity SNAS, ktoré podporujú a prezentujú činnosti SNAS. V roku 2011 bolo prednesených na školeniach, seminároch, odborných kurzoch, domácich a medzinárodných konferenciách celkovo 25 prednášok, z toho tri v zahraničí. Nižšie je uvedený prehľad aktivít v tejto oblasti za rok 2011.

Prednášková činnosť			
Meno prednášateľa	Názov prednášky	Názov semináru / konferencie / odb. kurzu / zasadania	Miesto a termín konania
Bočanová Dagmar, Ing.	Význam a spôsoby verbálnej a neverbálnej komunikácie v procese auditu	Seminár: Činnosť interných audítorov v akreditovaných skúšobných a kalibračných laboratóriách	SMU, Bratislava, 17.3.2011
Bočanová Dagmar, Ing.	Smerovanie akreditácie v medzinárodnom kontexte	XXXIV. Zhromaždenie KZ SR spojené s odbornou konferenciou	Trenčianske Teplice, 6.4.2011
Bočanová Dagmar, Ing.	SNAS a jeho medzinárodná spolupráca, požiadavky na signatára EA MLA	Spolupráca SNAS s BSCA	Minsk, Bielorusko, 19. 4. 2011
Bočanová Dagmar, Ing.	Slovenský akreditačný systém, cesta k jeho vzájomnému uznávaniu (EA MLA, ILAC MRA a IAF MLA, Nariadenie EP a R (ES) 765/2008)	Seminár pre srbských expertov: Trade Manual – Study trip for Trade Manual experts	ÚNMS SR, Bratislava, 28.6.2011
Czocher Tibor, Ing. MPH	Akreditácia flexibilného rozsahu. Aktuálne informácie k ukončeniu prechodného obdobia.	Seminár EURACHEM. Cesty zvýšenia kvality skúšobníckej činnosti. Nové úlohy akreditácie laboratórií.	STU Bratislava, 10.2.2011
Czocher Tibor, Ing. MPH	Skúšky spôsobilosti. Nové politiky a postupy ILAC, EA a SNAS. Akceptovateľnosť oficiálne a neoficiálne organizovaných PT. Ustanovenia ISO/IEC 17043: 2010 týkajúce sa účastníkov PT.	Seminár EURACHEM. Cesty zvýšenia kvality skúšobníckej činnosti. Nové úlohy akreditácie laboratórií.	STU Bratislava, 10.2.2011
Czocher Tibor, Ing. MPH	The new approach in cooperation between the members of EA in CFA. The pros and cons.	Medzinárodná konferencia o akreditácii.	Astana Kazachstan, 16.9.2011

Czocher Tibor, Ing. MPH	ISO/IEC 17021: 2011. Posudzovanie zhody. Požiadavky na orgány vykonávajúce audit a certifikáciu systémov manažérstva. Zmeny a nové požiadavky. Politika a postup SNAS.	Seminár. Systémy manažérstva, Požiadavky na orgány vykonávajúce audit a certifikáciu systémov manažérstva. Revidované vydanie STN EN ISO/IEC 17021: 2011.	SÚTN Bratislava, 5.10.2011
Czocher Tibor, Ing. MPH	Požiadavky SNAS pre zabezpečenie nadväznosti meraní. Nový prístup ILAC k interpretácii požiadaviek na nadväznosť uvedených v normách pre systémy manažérstva v oblasti posudzovania zhody.	Seminár EURACHEM. Cesty zvýšenia kvality skúšobníckej činnosti.	STU Bratislava, 11.10.2011
Foríšeková Kvetoslava, Ing.	Legislatívne požiadavky pre správnu laboratórnu prax	Tematický kurz č. 1 3771 - Aktuality v posudzovaní zhody so zásadami správnej laboratórnej praxe	SZU Bratislava, 27.4. – 28.4.2011
Foríšeková Kvetoslava, Ing.	Národný program SLP	Tematický kurz č. 1 3771 - Aktuality v posudzovaní zhody so zásadami správnej laboratórnej praxe	SZU Bratislava, 27.4. – 28.4.2011
Foríšeková Kvetoslava, Ing.	Problémy testovacích pracovísk – riešenie technických otázok	Tematický kurz č. 1 3771 - Aktuality v posudzovaní zhody so zásadami správnej laboratórnej praxe	SZU Bratislava, 27.4. – 28.4.2011
Foríšeková Kvetoslava, Ing.	SLP na Slovensku – Národný program SLP	Mimoriadny kurz č. 1 2006 - Správna laboratórna prax pre ISTL Ukrajina (1. časť - teoretická)	SZU Bratislava, 26.9. – 30.9.2011
Foríšeková Kvetoslava, Ing.	Príprava plánu štúdie, príprava záverečnej správy	Mimoriadny kurz č. 1 2007 - Správna laboratórna prax pre ISTL Ukrajina (2. časť - praktická)	SZU Bratislava, 17.10. – 21.10.2011
Foríšeková Kvetoslava, Ing.	Modelové otázky a ich riešenie	Mimoriadny kurz č. 1 2007 - Správna laboratórna prax pre ISTL Ukrajina (2. časť - praktická)	SZU Bratislava, 17.10. – 21.10.2011
Foríšeková Kvetoslava, Ing.	Rozdiely v interpretácii požiadaviek SLP vo svete	Mimoriadny kurz č. 1 2007 - Správna laboratórna prax pre ISTL Ukrajina (2. časť - praktická)	SZU Bratislava, 17.10. – 21.10.2011
Foríšeková Kvetoslava, Ing.	OECD Training Course – riešenia modelových otázok	Školenie inšpektorov SLP	SNAS Bratislava, 8.12. 2011

Juríková Katarína, RNDr., PhD.	Účel a význam interných auditov v klinickom laboratóriu; Druhy auditov a požiadavky na audítora; Výklad požiadaviek normy ISO 15189: 2007.	Činnosť interných audítorov a manažérov kvality v klinických laboratóriách Modul 1: Činnosť interných audítorov v klinických laboratóriách Kurz akreditovaný MŠ SR č.: 1607/2009/595/13	SMU, Bratislava, 25.5. – 26.5. 2011
Juríková Katarína, RNDr., PhD.	Účel a význam interných auditov v klinickom laboratóriu; Druhy auditov a požiadavky na audítora.	Činnosť interných audítorov a manažérov kvality v klinických laboratóriách Modul 1: Činnosť interných audítorov v klinických laboratóriách Kurz akreditovaný MŠ SR č.: 1607/2009/595/13	SMU, Bratislava, 15.6. – 16.6. 2011
Juríková Katarína, RNDr., PhD.	Medicínske laboratóriá a akreditácia - Úskalia akreditácie	Labkvalita 2011	Poprad, 13.11. – 15.11.2011
Obernauer Jozef, Ing.	Skúsenosti z aplikácie zákona č. 505/2009 Z. z. v skúšobných laboratóriách	Seminár	FChPT STU Bratislava, 10.2.2011
Obernauer Jozef, Ing.	Úlohy SNAS v roku 2011	XXXIV. zhromaždenie Kalibračného združenia SR a odborná konferencia	Trenčianske Teplice, 6.4. – 7.4.2011
Obernauer Jozef, Ing.	Slovenská národná akreditačná služba	Seminár	Minsk, Bielorusko, 19.4.2011
Obernauer Jozef, Ing.	Výklad normy ISO/IEC 17025 z pohľadu manažéra kvality	Seminár	SMU, Bratislava, 3.5.2011
Obernauer Jozef, Ing.	Akreditácia a certifikácia ako príspevok k spoločenskej zodpovednosti organizácie	XVII. medzinárodná konferencia	Štrbské pleso, 8.11. – 9.11.2011

11.2 Svetový deň akreditácie - 9. jún 2011

SNAS sa každoročne aktívne zapája do celosvetovej iniciatívy zriadenej spoločne Medzinárodným akreditačným fórom (IAF) a Medzinárodnou spoluprácou na akreditáciu laboratórií (ILAC) s cieľom zvýšenia povedomia o dôležitosti činností súvisiacich s akreditáciou. Svetový deň akreditácie – 9. jún, propaguje medzi akreditovanými subjektmi, záujemcami o akreditáciu, verejnosťou aj národnými regulátormi.

Téma svetového dňa akreditácie bola v roku 2011 zameraná na to, ako sa akreditácia využíva na podporu činnosti regulátorov.

Akreditácia poskytuje dôveru v spôsobilosť a integritu činností posudzovania zhody, čo sa dá využiť na podporu implementácie vládnych politík a predpisov, ktoré majú dopad na zdravie, prosperitu, bezpečnosť a životné prostredie. Vládne orgány a regulačné úrady môžu špecifikovať v rámci štátnych politík, vládnych usmernení a nariadení, že sa majú využívať akreditované orgány a tak získať dôveru, že sa využili kompetentné orgány na určenie súladu so zákonmi, predpismi a špecifikáciami.

Toto zvýšené uznanie zo strany regulátorov sa odrazilo v prieskume medzi členmi ILAC uskutočnenom v roku 2010, ktorý preukázal, že akreditácia sa využíva a je akceptovaná na podporu vládnej politiky vo všetkých 55 ekonomikách, ktoré sa zúčastnili prieskumu. V skutočnosti 77% ekonomik uviedlo, že ich regulátori naozaj vyžadujú výsledky od akreditovaných organizácií. Toto predstavuje zvýšenie o 36% od roku 2002, čo svedčí o význame a dôvere, ktorú regulátori získavajú z akreditácie.

Hoci tento nárast predstavuje významný pokrok, kľúčovou úlohou pre IAF a ILAC zostáva dosiahnutie širšieho uznania akreditácie, a to nielen prostredníctvom začlenenia akreditácie do nových oblastí politiky, ale aj jej expanziou na nové územia a regióny. Akreditácia je overeným nástrojom, ktorý môže byť aplikovaný na širokú škálu úloh posudzovania, schvaľovania alebo hodnotenia a ktorý môže naplniť široký rozsah požiadaviek regulátorov ako vo vyspelých tak i v rozvojových ekonomikách. Svetový deň akreditácie 2011 poskytol ideálnu platformu budovať na tomto pokroku a získať ešte širšie uznanie.

11.3 Seminára SNAS

SNAS zorganizoval dňa 19.10.2011 v Bratislave seminár pre akreditované certifikačné orgány. Témou seminára bolo oboznámenie orgánov vykonávajúcich audit a certifikáciu systémov manažérstva so zmenami vyplývajúcimi z požiadaviek normy ISO/IEC 17021: 2011. Seminára sa zúčastnilo 38 zástupcov akreditovaných subjektov.

11.4 Poskytovanie informácií podľa zákona č. 211/2000 Z. z.

V roku 2011 bola SNAS doručená jedna žiadosť o poskytnutie informácií v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a táto bola vybavená v zákonnej lehote.

12 Hospodárenie SNAS

V roku 2011, rovnako ako v roku 2010, SNAS hospodáril s vlastnými príjmami, najmä s platbami za poskytnuté akreditačné služby, bez príspevku zo štátneho rozpočtu.

Hospodárenie SNAS bolo ukončené s kladným hospodárskym výsledkom. Výnosy dosiahnuté v roku 2011 boli vo výške 1 479 691 EUR. Pohľadávky po lehote splatnosti sú vymáhané prostredníctvom právneho zástupcu SNAS.

Hospodárenie SNAS za rok 2011 je detailnejšie rozpracované v Účtovnej závierke SNAS za rok 2011 a vo Výročnej správe o hospodárení SNAS za rok 2011.

World Accreditation Day

9 June 2011

Supporting the work of regulators

Odborová organizácia

V súlade s § 231 zákona č. 311/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov a v súlade so zákonom č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednávaní bola v marci 2011 medzi SNAS a základnou odborovou organizáciou SNAS opäť uzatvorená Kolektívna zmluva na rok 2011. Na základe uzatvorenej Kolektívnej zmluvy zamestnávateľ naďalej deklaroval uznanie základnej odborovej organizácie za jediného predstaviteľa všetkých zamestnancov v kolektívnom vyjednávaní. Kolektívna zmluva na rok 2011 upravila pracovnoprávne vzťahy, mzdové podmienky a využívanie sociálneho fondu nad rámec daný Zákonníkom práce.

Kolektívna zmluva riešila podmienky využívania pružného pracovného času, predĺženie dovolenky o 5 pracovných dní nad výmeru uvedenú v Zákonníku práce, ako aj poskytnutie pracovného voľna s náhradou priznanej mzdy nad rámec ustanovený Zákonníkom práce.

Prostriedky sociálneho fondu sa použili na úhradu príspevkov na stravovanie zamestnancov, na regeneráciu pracovnej sily v zmysle príslušných ustanovení zákona o sociálnom fonde, na výplatu odmien po dovŕšení životného jubilea niekoľkých pracovníkov a na príspevok na jazykový kurz. V júni 2011 členovia základnej odborovej organizácie SNAS zorganizovali a zúčastnili sa rekreačného pobytu v Ždiari.

V rámci spolupráce zástupcov odborovej organizácie a vedenia SNAS, ako aj pri plnení ustanovení Kolektívnej zmluvy nevznikli v priebehu roka žiadne problémy, všetky benefity zmluvne dohodnuté v uzavretej Kolektívnej zmluve boli uplatnené.

13 Externé audity

13.1 Evaluácia EA

Nakoľko v roku 2010 boli zavedené zmeny v systéme poskytovania akreditačnej činnosti v SNAS na odbore akreditácie certifikačných a inšpekčných orgánov a overovateľov v porovnaní z predtým zaužívanou dlhoročnou praxou, bola v dňoch 13.-17.6.2011 v SNAS vykonaná mimoriadna evalvácia EA v oblasti akreditácie certifikačných orgánov certifikujúcich produkty, osoby a systémy manažérstva, ktorá bola zameraná na efektívnosť implementácie nápravných opatrení a na potvrdenie stability zavedeného systému. Členovia tímu evalvátorov sa jednomyselne zhodli na tom, že efektívnosť implementovaných zmien v SNAS viedla k významnému zlepšeniu a systém je v praxi stabilizovaný. Na zasadnutí EA MAC v Bratislave v dňoch 18.-19.11.2011 bola evalvácia SNAS uzatvorená s pozitívnym záverom.

Nasledujúca evalvácia SNAS je plánovaná v súlade s predpismi EA na rok 2013.

13.2 Kontrola nad správou registratúry

Dňa 30.3.2011 SNA požiadala o vyradenie všetkých registratúrnych záznamov, ktorým uplynuli lehoty uloženia v zmysle Registratúrneho poriadku a registratúrneho plánu SNAS.

Dňa 21.12.2011 sa SNA oboznámil s predloženým návrhom na vyradenie registratúrnych záznamov a konštatoval, že SNAS predložila návrh na vyradenie registratúrnych záznamov nadväzne na predchádzajúce vyradovacie konanie a navrhnuté registratúrne záznamy sú pre ďalšiu činnosť nepotrebné. Fyzická likvidácia vyradených dokumentov bude zrealizovaná začiatkom roka 2012.

13.3 ÚNMS SR

V zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 stanovuje zákon č. 505/2009 Z. z. výkon dohľadu, ktorý vykonáva ÚNMS SR, ktorý je ústredným orgánom štátnej správy v oblasti akreditácie orgánov posudzovania zhody. ÚNMS SR dohliada na dodržiavanie zákona č. 505/2009 Z. z. a plnenie úloh akreditačného orgánu ustanovených týmto zákonom a zákonom Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. ÚNMS SR však v súlade s nariadením nezasahuje do samotnej rozhodovacej činnosti SNAS-u. Ak dôjde k porušeniu povinností fyzickou či právnickou osobou, ÚNMS SR vyvodzuje administratívnu zodpovednosť za priestupok alebo správny delikt v súlade s ustanoveniami zákona.

23.8.2011 vykonali zamestnanci ÚNMS SR v súlade s § 24 zákona č. 505/2008 v SNAS dohľad na základe poverenia predsedníčkou úradu. Z dohľadu bola spracovaná správa, ktorá bola následne doručená SNAS. V správe neboli konštatované nedostatky.

14 Celkové zhodnotenie roku 2011 a výhľad na najbližšie roky

14.1 Celkové hodnotenie roku 2011

Rok 2011 môžeme hodnotiť pozitívne vo všetkých oblastiach. Z kľúčových činností možno konštatovať úspešné obhájenie evaluácie v oblasti akreditácie certifikačných orgánov. Do odboru OACIO bola prijatá jedna pracovníčka namiesto pracovníka, ktorému skončil pracovný úväzok na dobu určitú a do odboru OAL bol tiež prijatý jeden pracovník namiesto pracovníčky, ktorej pracovná zmluva skončí vo februári 2012. Zrealizované opatrenia súvisiace s evaluáciou budú overené tímom evaluátorov v roku 2013.

Pretrvávajúce hospodárskej krízy v SR neovplyvnilo negatívne hospodársky výsledok za rok 2011. Vo zvýšenej počte boli vykonávané dohľady, reakreditácie a rozšírenia akreditácie ako aj nové akreditácie. Všetky poskytnuté služby doma i v zahraničí boli vykonané v prevažnej miere v riadnych termínoch a vo všetkých prípadoch v zodpovedajúcej kvalite.

Pokračovalo sa v rokovaní s národnými regulátormi (MZ SR, MO SR no najmä s ÚNMS SR), vykonali sa ďalšie spoločné posúdenia pracovníkmi SNAS a ÚNMS SR za účelom akreditácie notifikovaných orgánov posudzovania zhody. V roku 2012 bude spracovaný postup pre spoločné posudzovanie, vyškolenie posudzovateľov a informovanie všetkých akreditovaných/notifikovaných subjektov.

Na základe rokovaní s predsedníčkou ÚNMS SR bol v rámci materiálu ÚNMS SR predkladaného vláde SR aj návrh na poskytnutie finančných prostriedkov na nesamofinancovateľné činnosti SNAS v zmysle zákona o akreditácii. Žiaľ, pre zmenu politickej situácie sa ďalej tento materiál neprerokovával.

V priebehu roka boli oslovené všetky ústredné orgány štátnej správy, niektoré organizácie, ako aj príslušné realitné kancelárie vo veci poskytnutia vhodných priestorov resp. zakúpenie takýchto priestorov. Riešením sa rysovalo zakúpenie vlastných priestorov. Z troch vhodných lokalít bola vybraná lokalita na Miletičovej ulici. Vzhľadom na to, že situácia sa oproti roku 2010 v SMU koncom roka zmenila, bol s SMU v decembri podpísaný návrh zmluvy o zapožičaní priestorov podľa požiadaviek SNAS, ktorý bol následne zaslaný na MF SR. Do 31.12.2011 sme však neobdržali odpoveď.

V rámci zásad cezhraničnej akreditácie boli realizované posudzovania v spolupráci s príslušnými akreditačnými orgánmi prostredníctvom subdodávok resp. účasťou vo funkcii pozorovateľa domáceho akreditačného orgánu.

V zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008, európskej legislatívy najmä v regulovanej oblasti, ako aj národnej legislatívy SR, je možné očakávať naďalej požiadavky na poskytované akreditačné služby vo väčšom rozsahu. V zmysle dokumentov EA a SOGS vydávaných v priebehu roka 2011 narastá požiadavka na väčšiu spoluprácu akreditačných orgánov s národnými regulátormi a notifikačnými autoritami.

Štandardnou úlohou SNAS v roku 2011 bola aj aktívna účasť v medzinárodných organizáciách združujúcich akreditačné orgány EA, ILAC, IAF a FALB ako aj v ich výboroch a pracovných skupinách v zmysle plánov práce.

Na základe dosiahnutých výsledkov možno konštatovať, že SNAS splnil plánované úlohy v súlade so svojím poslaním a má pre ďalšie obdobie zabezpečené predpoklady a zdroje na plnenie požiadaviek domácich a zahraničných žiadateľov o akreditáciu.

14.2 Výhľad na rok 2012

Rok 2012 bude náročný na práce súvisiace s prípravou na evaluáciu SNAS vo všetkých oblastiach akreditácie. Opatrenia prijaté v priebehu roka 2011 v tejto oblasti, ktoré sa realizujú, si vyžadujú maximálne úsilie od všetkých pracovníkov SNAS.

Dôležitou úlohou bude aj novelizácia zákona č. 505/2009 Z. z. z dôvodu jeho zosúladenia s európskou legislatívou, normou ISO/IEC 17011 a zapracovania získaných poznatkov z jeho dvojročnej aplikácie.

SNAS sa bude aktívne zapájať do organizovania podujatí EA. V novembri 2012 zorganizuje v Bratislave zasadnutie Valného zhromaždenia EA.

Prvoradou úlohou SNAS však naďalej zostáva zabezpečovať akreditačné služby včas a vo vysokej kvalite. Jedným z opatrení pre zabezpečenie tejto úlohy je aj zrealizovanie výberového konania v roku 2012 na dodávku informačného systému, keďže v priebehu roka 2011 sa rokovaniami spresňovali podmienky a technická špecifikácia tohto systému, čo bolo časovo náročné. Od implementácie informačného systému očakávame komplexné skvalitnenie riadenia procesu akreditačného posudzovania, kontrolu termínov, ako aj skrátenie času potrebného na administratívne práce vykonávané v súvislosti s poskytovaním služieb.

V roku 2012 chceme zaviesť do praxe udeľovanie akreditácie na 5 rokov. V tejto súvislosti bude potrebné vyriešiť systémové otázky a aktualizovať celý rad dokumentácie SNAS a informovať odbornú verejnosť.

Samozrejmom úlohou SNAS je jeho aktívna účasť v medzinárodných organizáciách, zabezpečenie Aktívu SNAS 2012 a zabezpečenie rokovaní SAR a Dozornej rady SNAS.

SNAS sa v roku 2012 pokúsi prostredníctvom rokovaní s kompetentnými štátnymi orgánmi zabezpečiť finančné zdroje pre financovanie členských poplatkov medzinárodných organizácií EA, ILAC a IAF a zahraničných pracovných ciest súvisiacich s účasťou pracovníkov SNAS na valných zhromaždeniach, vo výboroch a pracovných skupinách týchto organizácií, kde si SNAS plnení svoju povinnosť ich riadneho člena. V týchto prípadoch sa jedná o zastupovanie a reprezentovanie Slovenskej republiky.

SNAS je súčasťou európskej akreditačnej štruktúry. Podpora akreditácie štátom je v okolitých krajinách realizovaná v širšej miere, čo má za následok jej väčšiu dostupnosť pre väčší počet podnikateľov – najmä malých a stredných podnikateľov. To sa v konečnom dôsledku pozitívne prejaví aj v medzinárodnom obchode uznaním akreditácie udelenej SNASom, keďže sme signatármi medzinárodných dohôd a dohôd.

14.3 Strednodobý výhľad

V zmysle prijatej európskej legislatívy v oblasti akreditácie najmä v regulovanej oblasti je predpoklad, že záujem o akreditáciu bude pretrvávať a rysujú sa ďalšie oblasti technických činností vhodných na akreditáciu. SNAS si počas svojej existencie vybudoval dobrú pozíciu nie len v rámci SR ale aj v rámci Európy a na základe pozitívnych referencií je o jeho služby záujem aj v Spoločenstve nezávislých štátov, čoho dôkazom je rozširujúca sa spolupráca s akreditačnými orgánmi v týchto štátoch samozrejme v rámci možností a kapacít.

Na základe uvedených skutočností sú z pohľadu strednodobého výhľadu pre SNAS aktuálne nasledujúce aktivity a úlohy:

a) v oblasti akreditačných činností:

- poskytovanie akreditačných služieb všetkým žiadateľom v súlade so zákonom o akreditácii a s medzinárodnými predpismi,
- efektívna spolupráca s regulačnými autoritami SR, v zmysle dokumentu EA-2/17, dohodnutie a zrealizovanie postupov pre spoločné posudzovanie za účelom akreditácie a notifikácie,
- zabezpečovanie overovania a monitorovania súladu testovacích pracovísk so zásadami SLP,
- udržiavanie a zlepšovanie systému manažérstva SNAS,

b) v oblasti medzinárodnej spolupráce a akceptácie:

- uchádzanie sa a zorganizovanie zasadnutia Valného zasadania ILAC/IAF v Bratislave v roku 2014,
- udržanie uznania SNAS v celosvetovom meradle, na základe podpísaných medzinárodných dohôd a dohôd o vzájomnom uznaní EA, ILAC, IAF vo všetkých oblastiach akreditácie, v ktorých je SNAS signatárom,
- plnenie záväzkov vyplývajúcich z členstva v ďalších medzinárodných organizáciách - v OECD a EK pre SLP a vo FALB, a aktívna účasť v ich výboroch a pracovných skupinách,
- zabezpečovanie podkladov pre sprístupňovanie údajov o slovenských akreditovaných subjektoch v medzinárodných databázach,

c) v oblasti cezhraničnej akreditácie:

- spolupráca s akreditačnými orgánmi krajín EÚ v oblasti výmeny informácií a odborných posudzovateľov v súlade so zásadami cezhraničnej akreditácie,
- postupné ukončenie prevodu subjektov akreditovaných v zahraničí pod správu domácich akreditačných orgánov v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 (prechodné obdobie končí 31.12.2014),
- využívanie subkontraktov resp. formu účasti pozorovateľov pri akreditačných službách vykonávaných SNASom v zahraničí a zahraničnými akreditačnými orgánmi na Slovensku,
- aktívna pomoc akreditačným orgánom v Spoločenstve nezávislých štátov v rámci možnosti SNAS.

SNAS má predpoklady pre úspešné plnenie týchto úloh a vedenie SNAS vhodnými opatreniami zabezpečí postavenie SNAS v EÚ ako plnoprávneho člena a signatára EA MLA, ILAC MRA a IAF MLA.

15 Zoznam použitých skratiek

AQAP	- Allied Quality Assurance Publications
BSCA	- Belarusian State Center for Accreditation
CO	- Certifikačné orgány
ČIA	- Český institut pro akreditaci, o.p.s.
DAkKS	- Deutsche Akkreditierungsstelle
EA	- European co-operation for Accreditation
EA CC	- Výbor EA pre certifikačné orgány
EA HHC	- Horizontálny harmonizačný výbor EA
EA IC	- Výbor EA pre inšpekčné orgány
EA LC	- Výbor EA pre laboratória
EA MAC	- Výbor EA pre multilaterálne dohovory
EC / EK	- European Commission
EMS	- Environmental Management Systems
EMAS	- Eco-Management and Audit Scheme
ES	- Európska smernica
EN	- Európska norma
EO	- Environmentálny overovateľ
EP	- Európsky parlament
EÚ	- Európska únia
FALB	- Fórum akreditačných a licenčných orgánov
FChPT	- Fakulta chemickej a potravinárskej technológie
FSMS	- Food Safety Management System
GLP	- Good Laboratory Practice
IAF	- International Accreditation Forum
IC	- International Comparision
ILAC	- International Laboratory Accreditation Cooperation
IEC	- International Electrotechnical Commission
ILC	- Interlaboratory Comparison
ISMS	- Information Security Management Systems
ISO	- International Organization for Standardization
MH SR	- Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
MLA	- Multilateral Agreement
MRA	- Mutual Recognition Arrangement
MO SR	- Ministerstvo obrany Slovenskej republiky
MZ SR	- Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
MŽP SR	- Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
NAT	- Nemzeti Akkreditáló Testület (Maďarsko)
NCA	- Národné centrum akreditácie (Kazachstan)
OACIO	- Odbor akreditácie certifikačných a inšpekčných orgánov a overovateľov
OAL	- Odbor akreditácie laboratórií
OECD	- Organisation for Economic Co-operation and Development
OH&S MS	- Occupational Health and Safety Management Systems
PT	- Proficiency testing
QMS	- Quality Management Systems
SA	- Slovenska akreditacija (Slovinsko)
SAR	- Slovenská akreditačná rada
SFCS	- Slovak Forest Certification Scheme
SLP	- Správna laboratórna prax
SMU	- Slovenský metrologický ústav
SNAS	- Slovenská národná akreditačná služba
STN	- Slovenská technická norma
STU	- Slovenská technická univerzita
SR	- Slovenská republika
SZU	- Slovenská zdravotnícka univerzita
TV	- Technický výbor
UKAS	- United Kingdom Accreditation Service
ÚNMS SR	- Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR
WG	- Working Group